

Przeglądy i komentarze

SŁUBICKO-FRANKFURCKIE CENTRUM KOOPERACJI PRZYKŁADEM NOWEJ JAKOŚCI WSPÓŁDZIAŁANIA POLAKÓW I NIEMCÓW

Geneza współpracy Słubic i Frankfurtu nad Odrą sięga lat 50. XX w. Wtedy to nawiązywane były pierwsze kontakty między władzami miast, będące wynikiem odgórnych ustaleń politycznych. Jednakże konieczność pierwszych kontaktów między miastami wynikała z faktu podzielenia jednego organizmu miejskiego, jakim był przed II wojną światową Frankfurt nad Odrą. Wcześniej funkcjonowała jedna sieć komunalna dostarczająca wodę oraz gaz do miasta. Powstałe w wyniku ustaleń powojennych Słubice odcięte zostały od dostępu do mediów. To spowodowało konieczność współpracy.

Miasta współdziałały od wielu lat i współpraca między nimi uważana jest za modelową na pograniczu polsko-niemieckim. Podjęte w latach dziewięćdziesiątych porozumienia o współpracy¹ owocują współdziałaniem administracji miejskich, jednostek organizacyjnych, szkół i wielu innych podmiotów zainteresowanych kooperacją ponad granicami.

Współpraca między Słubicami i Frankfurtem nad Odrą została wielokrotnie dostrzeżona, dzięki czemu oba miasta uzyskały liczne wyróżnienia, w tym: Dyplom Europejski², Honorową flagę³ i plakietę⁴ Rady Europejskiej, wyróżnienie za najlepsze polsko-niemieckie partnerstwo miast⁵ oraz za organizację Konferencji Przyszłości⁶, a także nagrodę za modelowe projekty współpracy polsko-niemieckiej⁷.

¹ Patrz: Wspólne oświadczenie woli Burmistrza Słubic i Nadburmistrza Frankfurtu nad Odrą w sprawie wspólnoty gospodarczej i współpracy kulturalnej w ramach bezwizowego ruchu granicznego, bez naruszeń suwerenności państwowej i administracyjnej obu stron z dnia 16 kwietnia 1991 r., Uchwała nr XLIII/228/93 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 29 kwietnia 1993 r. w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie podpisania porozumienia o współpracy miast Słubice i Frankfurt nad Odrą, Porozumienie o współpracy miast Słubice Rzeczpospolita Polska i Frankfurt nad Odrą Republika Federalna Niemiec z dnia 18 maja 1993 r., Porozumienie między miastami Słubice i Frankfurt nad Odrą o współpracy w dziedzinie kultury i sportu Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/211/96 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 20 listopada 1996 r.

² Dyplom za współpracę i krzewienie idei europejskiej przyznany w 1993 r.

³ Flaga przyznana w 1994 r.

⁴ Plakietka z 1999 r.

⁵ Wyróżnienie przyznane w 2002 r. przez Ambasadora RP w Berlinie.

⁶ Wyróżnienie Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej z 2009 r.

⁷ Nagroda przyznana Słubicom i Frankfurtem nad Odrą w dniu 8 listopada 2011 r. w Berlinie w konkursie na modelowe projekty współpracy polsko-niemieckiej. Nagroda przyznana została miastom

Wraz z pojawieniem się możliwości korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej na wspólne działania miasta rozpoczęły starania o jak najsprawniejsze dążenie do ich pozyskania. Początkowo realizowane były przedsięwzięcia o charakterze miękkim, którym w dalszej kolejności zaczęły towarzyszyć inwestycje o międzynarodowym znaczeniu⁸. Dużym sukcesem okazała się realizacja projektu współfinansowanego z programu *Phare CBC* pod nazwą Program Strategia Słubice-Frankfurt nad Odrą 2003⁹, dzięki któremu przeprowadzono wiele działań w obu miastach¹⁰. Projekty i przedsięwzięcia wspólne realizowane były przez wiele podmiotów, w tym głównie przez pracowników obu administracji miejskich, wydziałów współpracy z zagranicą oraz inwestycji. Istotne znaczenie dla współpracy miast miało wstąpienie Polski do Unii Europejskiej oraz do układu z Schengen. Nie bez znaczenia było także otwarcie rynku niemieckiego dla pracowników z nowych państw członkowskich, w tym z Polski wprowadzone z dniem 1 maja 2011 r.

Pomysły na stworzenie nowej jakości współdziałania powstawały przez wiele lat. Pierwsze z nich pojawiły się w 2004 r., kolejne dwa lata później i wiązały się z następującymi po sobie okresami wsparcia Unii Europejskiej¹¹. Powstające idee doprowadziły w 2006 r. do podjęcia przez władze obu miast decyzji o rozpoczęciu przygotowań do opracowania projektu zmierzającego do zacieśnienia współpracy i stworzenia wspólnej jednostki koordynacyjnej. Przygotowania opierały się na wiedzy i doświadczeniu dotychczasowych pracowników zaangażowanych w transgraniczną kooperację. Ostatecznie projekt powstał w 2008 r. Jego realizacja uzależniona była od przyznanego finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach funduszy strukturalnych, z których Polska mogła korzystać w okresie programowania 2007-2013. Zakładano wówczas, że niezbędne środki finansowe zostaną pozyskane z Programu Operacyjnego Europejskiej Współpracy Transgranicznej Województwo Lubuskie – Brandenburgia.

Decyzja o przygotowaniu projektu zmierzającego do wzmocnienia współpracy między Słubicami i Frankfurtem nad Odrą zyskała aprobatę wielu środowisk lokalnych i regionalnych. Przyczyniła się do tego głównie realizacja w latach 2008-2010 projektu *EGTC*¹² współfinansowanego w ramach programu Unii Europejskiej *URBACT II*. Podstawą do podejmowania wyznaczonych przez projekt działań było zawarte w dniu 19 listopada 2008 r.

za realizację projektu „Wzmocnienie międzygminnej współpracy w Europejskim Dwumieście Słubice-Frankfurt nad Odrą oraz stworzenie polsko-niemieckiego Centrum Kompetencji i Kooperacji” jako nowej jakości współpracy transgranicznej.

⁸ Np. budowa terminalu odpraw celnych w Świecku, budowa *Collegium Polonicum* w Słubicach, domów akademickich w Słubicach, stacji uzdatniania wody w Słubicach oraz modernizacja oczyszczalni ścieków.

⁹ Szerzej: Strategia zintegrowana Słubice-Frankfurt nad Odrą 2003 – infrastruktura komunalna w przygranicznym rejonie miasta Słubice, archiwum Urzędu Miejskiego w Słubicach.

¹⁰ Przebudowa Parku przy Placu Przyjaźni w Słubicach, modernizacja sieci ciepłowniczej, budowa parku rozrywki przy Ośrodku Sportu i Rekreacji, modernizacja stadionu głównego przy Ośrodku Sportu i Rekreacji oraz „Ogród Europejski” stanowiący program zmian urbanistycznych na terenach miejskich.

¹¹ Do 2004 r. Polska korzystała z funduszy przedakcesyjnych w ramach wielu programów UE. Dla pogranicza polsko-niemieckiego najistotniejszą rolę w jego rozwoju odegrały Programy *Phare* i *Phare CBC*, a po 2004 r. *Interreg IIIA* oraz Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej, wśród których najistotniejsze znaczenie mają programy współpracy transgranicznej.

¹² *EGTC – Expertising Governance for Transfrontier Conurbations* (Dobre Zarządzanie w Aglomeracjach Transgranicznych).

porozumienie, które w swojej treści zawierało powołanie do życia struktur i obszarów współpracy między Słubicami a Frankfurtem nad Odrą¹³. W ramach powołanych struktur wyodrębniono poszczególne organy i szczeble współpracy, na czele których stali burmistrz Słubic oraz nadburmistrz Frankfurtu nad Odrą. Kolejne poziomy współpracy koordynowane były przez Wspólną Komisję Integracji Europejskiej Rad Miejskich Słubic i Frankfurtu nad Odrą¹⁴, Grupę Sterującą oraz osoby odpowiedzialne za współpracę międzynarodową w obu miastach, które jednocześnie pełniły rolę współprzewodniczących Grupy Sterującej. Grupa Sterująca złożona była z samorządowych specjalistów z obu miast i miała za zadanie koordynację działań na rzecz wspólnych projektów. W celu realizacji zadań i projektów przyjętych przez Grupę Sterującą zostały powołane Grupy Robocze w określonych obszarach współpracy¹⁵. W ramach założeń projektu *EGTC* istotne znaczenie miało utworzenie przez obu partnerów Lokalnej Grupy Wsparcia¹⁶, której głównym i priorytetowym zadaniem było opracowanie Lokalnego Planu Działania, mającego być wspólną dla obu miast strategią rozwoju na lata 2010-2020.

Efektom realizacji wspomnianego projektu było stworzenie wspólnego Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania na lata 2010-2020 będącego jedynym transgranicznym dokumentem strategicznym na pograniczu polsko-niemieckim wyznaczającym krótko- i długoterminowe cele i założenia oraz przyporządkowane im działania.

W 2009 r. rady miejskie w Słubicach¹⁷ i we Frankfurcie nad Odrą wspólnie podjęły uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania¹⁸. Uchwała została podjęta podczas Wspólnej Sesji Rad Miejskich Słubic i Frankfurtu nad Odrą, która odbyła się we Frankfurcie nad Odrą 10 lipca 2009 r. Dała ona podstawę do działania dla powstałych w ramach projektu struktur we wszystkich obszarach współpracy. Istotne znaczenie w powstawaniu dokumentu odgrywało zaangażowanie obywateli obu miast w jego tworzenie. Zorganizowana w dniach 24-26 czerwca 2009 r. Konferencja Przyszłości, w której uczestniczyło ponad 200 obywateli z obu miast, wskazała na zainteresowanie mieszkańców wspólną wizją przyszłości oraz chęć współtworzenia długoterminowego dokumentu strategicznego dla Słubic i Frankfurtu nad Odrą. Ostatecznie prace nad przygotowaniem dokumentu trwały do końca 2009 r. Po konsultacjach rady miejskie Słubic i Frankfurtu nad Odrą w dniu 29 kwietnia 2010 r. podjęły uchwałę o przyjęciu do realizacji Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania na lata 2010-2020¹⁹.

¹³ Porozumienie pomiędzy Gminą Słubice (RP) i Miastem Frankfurt nad Odrą (RFN) o współpracy w ramach projektu *EGTC* programie UE *URBACT II* z dnia 19 listopada 2008 r.

¹⁴ Uchwała nr V/37/07 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie powołania Wspólnej Komisji Integracji Europejskiej Rad Miejskich w Słubicach i we Frankfurcie nad Odrą oraz Uchwała nr XI/88/07 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 26 września 2007 r. w sprawie zmiany Uchwały nr V/37/07.

¹⁵ Pierwotnie Grupy Robocze powstały w obszarze: planowania przestrzennego, gospodarki, kultury, marketingu miejskiego oraz współpracy międzynarodowej.

¹⁶ Projekt *EGTC* zakładał jako podstawowe zadanie powołanie Lokalnej Grupy Wsparcia – ULSG *Urbact Lokal Support Group*.

¹⁷ Patrz: Uchwała nr XXVI/352/09 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 10 lipca 2009 r.

¹⁸ Der Beschluss SVV Vorlagen Nummer.: 09/SVV/0392.

¹⁹ Patrz: Uchwała nr XLIX/476/10 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 29 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania 2010-2020, Frankfurt-Słubicer Handlungsplan 2010-2020, Beschlussvorlage vom 29. April 2010.

Przygotowywany i ostatecznie przyjęty do realizacji Plan stał się podstawą dla opracowania głównego celu wspomnianego wcześniej projektu, w ramach którego wniosek po uzupełnieniu i korekcie złożony został do Wspólnego Sekretariatu Technicznego w lipcu 2010 r. Wniosek zatytułowany „Wzmocnienie międzygminnej współpracy w Europejskim Dwumieście Słubice-Frankfurt nad Odrą oraz stworzenie polsko-niemieckiego Centrum Kompetencji i Kooperacji (K&K) jako wzoru nowej generacji współpracy transgranicznej” wpisywał się w Priorytet 1.3. Transgraniczny rozwój i planowanie regionalne oraz rozwój międzygminny Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013. Beneficjentem wiodącym projektu jest Miasto Frankfurt nad Odrą, a jego partnerem Gmina Słubice. Całkowity budżet projektu wynosi ponad 1,5 mln euro, a współfinansowanie ze środków *EFRR* 85%. Realizacja projektu przewidziana jest na trzy lata od rozpoczęcia.

Głównym celem projektu jest zrastanie się podzielonych przez rzekę Odrę miast granicznych Słubice i Frankfurt nad Odrą w Europejskie Dwumieście poprzez wdrażanie wspólnego Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania opartego na zawartej w nim wizji dla obu miast²⁰. Poprzez cel ogólny miasta zmagają się do stworzenia wspólnego politycznego i gospodarczego regionu w obszarze polsko-niemieckiego pogranicza. Dzięki temu działaniu miasta chcą stać się przykładem i odczuwalnym impulsem dla zrastającej się Europy. Obrany cel długoterminowy wynikający z opisu projektu jest stworzenie otwartego na świat, charakteryzującego się polsko-niemieckim klimatem Dwumieścia, będącego główną siłą dynamicznego rozwoju regionu. Poprzez realizację działań wynikających z projektu założono osiągnięcie strategicznego celu, jakim jest „zapewnienie wysokiej jakości życia”, wielojęzyczności, otwartości na świat²¹.

Przygotowany projekt ostatecznie został zatwierdzony przez Komitet Monitorujący w dniu 9 marca 2010 r.²² Jego realizacja rozpoczęła się od 1 listopada 2010 r., mimo że nie było decyzji Komitetu o przyznaniu środków. Formalnie projekt rozpoczęty został wraz z jego otwarciem z dniem 28 czerwca 2011 r., kiedy to miała miejsce uroczysta inauguracja²³. Gdy partnerzy rozpoczęli realizację projektu zaczęto również czynić starania zmierzające do powołania jednostki koordynującej, którą stało się Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji. Siedzibą utworzonego w ramach projektu Centrum jest biuro znajdujące się we Frankfurcie nad Odrą przy ulicy Holtzmarkt 7²⁴. Projekt poza celem głównym zakłada realizację wyznaczonych celów szczegółowych, do których należą:

- stworzenie polsko-niemieckiego zespołu, którego zadaniem ma być pogłębianie i moderowanie kontaktów pomiędzy partnerami z obu miast w wielu dziedzinach;

²⁰ Na temat utworzonego w listopadzie 1999 r. Słubfurtu pisał w „Przeglądzie Zachodnim” nr 4/2007 M. Kurzwelly, *Słubfurt – nieistniejące miasto na granicy dwóch krajów* [przyp. red.].

²¹ Patrz: Wizje i cele, http://www.frankfurt-slubice.eu/article_de_16_vision_ziele.html.

²² Lista wniosków zatwierdzonych na posiedzeniu Komitetu Monitorującego Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 Frankfurt nad Odrą, 9 marca 2010 r. patrz: <http://pl.plbb.eu/index/>.

²³ Patrz: B. Bielecka, *Oni chcą pozytywnie namieszać na pograniczu*, „Gazeta Lubuska” 30.06.2011.

²⁴ Szerzej: Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji, <http://www.frankfurt-slubice.eu/contact.pl>.

Tabela 1

Realizacja projektu „Wzmocnienie międzygminnej współpracy w Europejskim Dwumieście
Słubice-Frankfurt nad Odrą (stan na styczeń 2012 r.)

Lp.	Dziedzina wsparcia	Podjęte kroki	Efekty
1.	Planowanie i rozwój miast	Utworzenie: Grupy Roboczej Planowanie i rozwój miejski	– przygotowanie wspólnego wniosku o wsparcie z <i>Small Project Fonds</i> Euroregionu <i>Pro Euroregionu Viadrina</i> na sporządzenie „Wspólnej koncepcji rozwoju miast”
2.	Język sąsiada	Utworzenie: Grupy Roboczej Język sąsiada	– uruchomienie dwóch kółek zainteresowań dotyczących nauki języka polskiego w dwóch frankfurckich szkołach.
3.	Marketing miejski	Utworzenie: Grupy Roboczej Marketing miejski	– przygotowanie postępowania przetargowego w celu wyboru firmy wykonującej zadanie dotyczące opracowania wspólnej dla obu miast marki; – wybór firmy – pierwsze aktywności, badanie rynku i jego analiza.
4.	Turystyka	Utworzenie: Grupy Roboczej Turystyka	– warsztat pt. <i>Zagraniczny marketing turystyczny</i> dla członków Grupy w dniu 9.03.2012 w Berlinie podczas największych targów turystycznych na świecie ITB; – współpraca członków Grupy i realizacja innych projektów z dziedziny turystyki; – podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Słubicach w dniu 2 lutego 2012 r. w sprawie przystąpienia Gminy Słubice do Stowarzyszenia Turystycznego we Frankfurcie nad Odrą w charakterze członka wspierającego; – rozpoczęcie procedury uzyskania decyzji ministra spraw zagranicznych wyrażającego zgodę na przystąpienie Gminy Słubice do międzynarodowego stowarzyszenia; – dążenie do utworzenia Słubicko-Frankfurckiej Informacji Turystycznej
5.	Publiczna komunikacja miejska	Utworzenie: Grupy Roboczej Publiczna komunikacja miejska	– zainteresowanie zagadnieniem publicznej komunikacji gremiów rządowych z Polski i Niemiec – wspólne wystąpienie i prezentacją dotyczącą komunikacji w dniu 18 kwietnia 2012 r. podczas XXXI posiedzenia Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej w Schwerinie

cd. tab. 1

6.	Kultura	Utworzenie: Grupy Roboczej Kultura	– współorganizacja Rajdu Gwiazdzistego 2011; – współorganizacja Miejskiego Świąta Hanzy w Słubicach i we Frankfurcie nad Odrą 2011; – organizacja Dnia Europy 2011 pod hasłem Nauka i Praca u sąsiada, w związku z otwarciem niemieckiego rynku pracy dla Polaków
7.	Sport	Utworzenie: Grupy Roboczej	– udział polskich stowarzyszeń i organizacji sportowych w targach Fispo 2011; – organizacja wydarzeń towarzyszących EURO 2012.
8.	Kształcenie/ edukacja	Utworzenie: Grupy Roboczej Kształcenie/ edukacja	– podpisanie porozumienia partnerskiego między Miastem Frankfurt nad Odrą, Powiatem Słubickim oraz Izbą Przemysłowo-Handlową we Frankfurcie nad Odrą w sprawie możliwości odbywania praktyk zawodowych słubickich uczniów w niemieckich (frankfurckich) przedsiębiorstwach
9.	Wspieranie gospodarki	Utworzenie: Grupy Roboczej Gospodarka	– organizacja warsztatów na temat rynku mieszkaniowego we Frankfurcie nad Odrą; – stworzenie kompleksowej oferty wynajmu mieszkań przez Polaków we Frankfurcie nad Odrą
10.	Inne	Wspieranie projektów: – 7 mostów – Edukacja bez granic – Wieża Kleista i Dom Bolfrasa – Tematyczna ścieżka Kleista – Koncepcja ochrony klimatu dla Frankfurtu nad Odrą – Polsko-niemieckie spotkanie skipperów	

Źródło: Opracowanie własne.

- adaptacja i wdrożenie Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania;
- wzmocnienie identyfikacji i utożsamiania się z miejscem zamieszkania mieszkańców obu miast;
- wzmocnienie kompetencji językowych wśród pracowników obu administracji, radnych i innych zaangażowanych we współpracę transgraniczną.

Cel główny oraz cele szczegółowe realizowane są przez sześciuosobowy zespół pracowników, spośród których trzy osoby są niemieckimi pracownikami zatrudnionymi przez Miasto Frankfurt nad Odrą i trzy – polskimi pracownikami zespołu zaangażowanymi przez Gminę Słubice. Na zespół składają się osoby przynajmniej dwujęzyczne, które wyznaczone zadania realizować mogą zarówno po jednej, jak i po drugiej stronie. Są to w większości specjaliści od zarządzania projektami współfinansowanymi z funduszy Unii Europejskiej, z doświadczeniem, posiadający także kwalifikacje w zakresie współpracy zagranicznej i kompetencje europejskie. Pracownicy koordynują współdziałanie w ramach przydzielonych zakresów tematycznych, odpowiadają za poszczególne dziedziny współpracy wielu podmiotów, a także doradzają i służą pomocą mieszkańcom w rozwiązywaniu problemów o charakterze ponadgranicznym.

Do dziedzin, które w szczególności zostały objęte wsparciem projektu, zaliczono: planowanie przestrzenne i rozwój miast, język sąsiada (nauka języka polskiego we Frankfurcie nad Odrą i języka niemieckiego w Słubicach) i edukacja, marketing miejski, komunikację miejską, kulturę i sport, turystykę, wspieranie gospodarki.

Wybrane dziedziny wsparcia dotyczą zagadnień istotnych ze strategicznego punktu widzenia. Mają duże znaczenie dla obu miast. Wybór obszarów tematycznych objętych koordynacją Centrum jest aktualizowany na bieżąco w ramach potrzeb i rozwoju współpracy.

Centrum nie jest objęte strukturą organizacyjną obu administracji miejskich. Na jego czele stoi kierownik projektu wraz ze swoim zastępcą, którzy wraz z pozostałymi pracownikami podlegają bezpośrednio burmistrzowi Słubic i nadburmistrzowi Frankfurtu nad Odrą. Funkcję monitorującą wobec działań Centrum pełni Wspólna Komisja Integracji Europejskiej Rad Miejskich Słubic i Frankfurtu nad Odrą²⁵. Ponadto dla realizacji poszczególnych działań powstały tematyczne Grupy Robocze składające się z przedstawicieli branżowych i specjalistów danej dziedziny współpracy²⁶. Grupy spotykają się regularnie wg potrzeb i realizacji harmonogramu działań projektu. Tradycją są też odbywane systematycznie raz w miesiącu spotkania tzw. Grupy Sterującej, w której skład wchodzi burmistrz Słubic, nadburmistrz Frankfurtu nad Odrą, kierownicy urzędów i jednostek organizacyjnych obu administracji w zależności od omawianych zagadnień, a także kierownik i pracownicy merytoryczni Centrum Kooperacji. Centrum koordynuje prace Wspólnej Komisji Rad Miejskich obu miast²⁷, przygotowuje pod względem merytorycznym i organizacyjnym wspólne sesje, doroczne spotkania mieszkańców, fora obywatelskie, warsztaty tematyczne, wyjazdowe posiedzenia klauzurowe, konferencje.

Założeniem projektu „Wzmocnienie międzygminnej współpracy” jest także tworzenie sieci współpracy jak najliczniejszej grupy podmiotów zaangażowanych w ponadgraniczną kooperację. Istotne znaczenie ma zarządzanie informacjami i skuteczny PR. Nie bez znaczenia dla projektu jest występowanie pracowników na zewnątrz i tworzenie pozytywnego wizerunku miast. Istotną wagę przywiązuje się także do współdziałania Centrum z innymi projektami i podmiotami je realizującymi. Projekt zakłada również ujednoczenie

²⁵ Szerzej: § 2 Uchwały nr XLIX/476/10 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 29 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania na lata 2010-2020.

²⁶ Obecnie jest 9 grup roboczych działających na rzecz wspierania działań w dziedzinie: planowania przestrzennego, komunikacji miejskiej, kultury, sportu, gospodarki, języka sąsiada, edukacji, wycieczek edukacyjnych, turystyki.

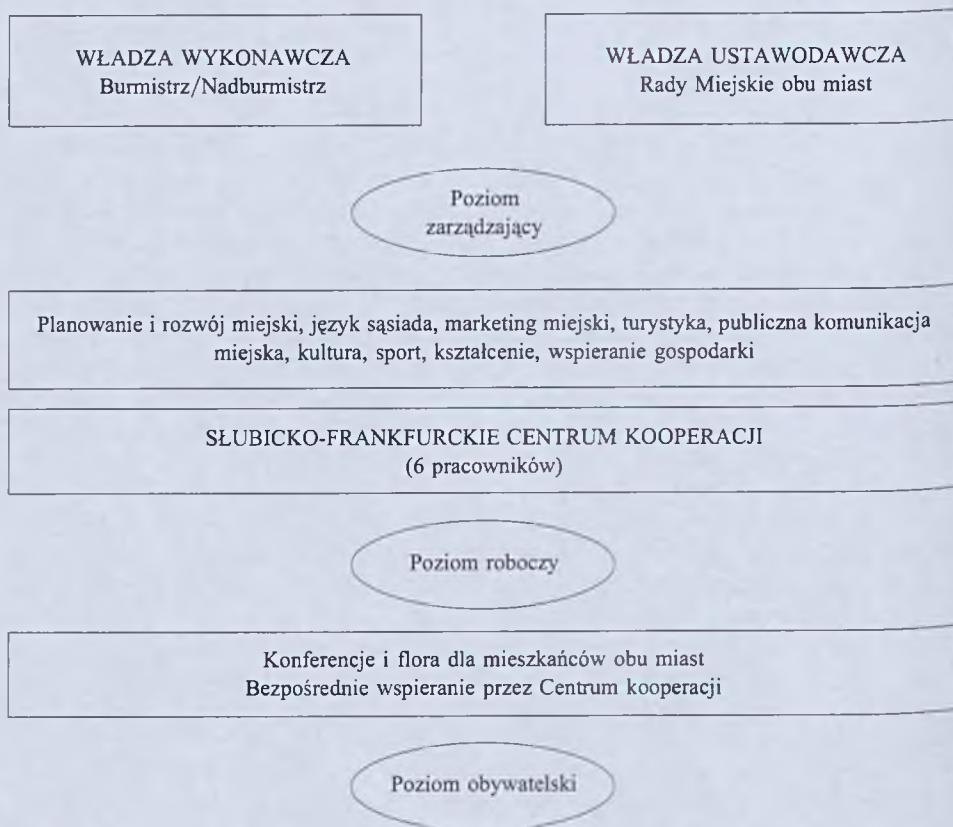
²⁷ Komisja spotyka się 4-5 razy w roku.

wewnątrzadministracyjnych systemów informacyjnych. Jednakże już na obecnym etapie jego realizacji wiadomo, że to zadanie nie zostanie zrealizowane ze względu na zbyt duże różnice w obu systemach.

Dużą wagę przywiązuje się w ramach realizacji założeń projektu do zadania polegającego na stworzeniu wspólnej dla obu miast nadrzędnej marki i wiążącej się z nią produkcja materiałów informacyjno-promocyjnych. Tworzenie marki jest zadaniem wymagającym czasu i zaangażowania zewnętrznych ekspertów. Proces tworzenia marki jest w zaawansowanej fazie.

Schemat 1

*Współpraca na płaszczyźnie administracyjnej i politycznej w ramach realizacji celów
Ślubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji*

Źródło: Opracowanie własne.

Projekt uważa się za nowatorski w skali pogranicza polsko-niemieckiego. Po raz pierwszy powstała jednostka miejska, którą tworzą Polacy i Niemcy, aby zajmować się zagadnieniami, które bezpośrednio dotyczą ich miast i mieszkańców. Pracownicy zaangażowani we współpracę koordynują i inicjują nowe ponadgraniczne projekty nie tylko gminne, ale także

innych podmiotów, organizacji czy stowarzyszeń. We współpracy zaangażowani są również mieszkańcy obu miast, dzięki czemu wzrasta zainteresowanie społeczne. Przeprowadzane wspólne wydarzenia kulturalne, konferencje i spotkania informacyjne przyczyniają się do rozwoju i umacniania wspólnie kształtującej się tożsamości.

Centrum wnosi aktywny wkład w stałe zacieśnianie współdziałania między Polakami i Niemcami, ślubicznymi i frankfurckimi, tworzenie dobrych relacji między nimi, zbliżanie podmiotów zainteresowanych współdziałaniem, wspieranie inicjatyw we wszystkich dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i kulturowego.

Projekt zmierza do: rozwoju Dwumiaста jako ponadgranicznego modelowego miasta, wzmocnienia integracji na poziomie lokalnym i regionalnym, podejmowania i pogłębiania partnerskich powiązań pomiędzy jednostkami samorządowymi, tworzenia wspólnych instytucji, niwelowania barier utrudniających porozumienie, wymiany doświadczeń i wspierania osób zajmujących się transgraniczną współpracą, wspierania lokalnej i regionalnej tożsamości, europejskiego myślenia i kompetencji.

Dzięki projektowi powstała nowa jakość współpracy, która jest pełniejsza, wyposażona w odpowiednie instrumenty. Przebiega szybciej, sprawniej i przynosi zdecydowanie lepsze rezultaty. Ponadto projekt wpływa na wzrost zewnętrznej i wewnętrznej akceptacji dla wspólnego rozwoju Ślubic i Frankfurtu nad Odrą jako Europejskiego Dwumiaста. Zaangażowani w prace nad projektem skutecznie zaszczepiają i wdrażają wspólną wizję dla obu miast, wynikającą z zapisów Ślubicko-Frankfurckiego Planu Działania. Bez tej inicjatywy niemożliwe byłoby codzienne tak efektywne współdziałanie i szybka reakcja na aktualne zagadnienia.

Jednakże poza wszystkimi wymienionymi pozytywnymi wynikającymi z realizacji projektu są jeszcze dwa aspekty, które przesadzają o jego wyjątkowej roli. Są to wspólne dążenie do zrównoważonego rozwoju Ślubic i Frankfurtu nad Odrą oraz przygotowywanie się do nowego okresu programowania UE, polegające na tworzeniu wspólnych projektów. Jakie będą rzeczywiste efekty po realizacji projektu, pokaże czas, jego ewaluacja i stopień osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu.

Przez ponad dwadzieścia lat współpracy na pograniczu polsko-niemieckim wypracowane zostały formy i metody transgranicznego współdziałania. Kontakty między przedstawicielami współpracujących stron ewoluowały i obecnie można stwierdzić, że są partnerskie. Cechuje je otwartość, szczerłość i przyjazne nastawienie, które często możliwe są dzięki „dobrym” kontaktom na wyższym szczeblu.

Joanna Pyrgiel
Poznań/Ślubice

DOM WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ – NA RZECZ WIELOKULTUROWEGO DZIEDZICTWA GÓRNEGO ŚLĄSKA

W małym którym regionie historia polska i niemiecka krzyżują się tak, jak na Górnym Śląsku. Powojenne decyzje w sprawie granicy i polityki narodowościowej, w połączeniu z silną charakterystyczną lokalną tradycją i dialektem składają się na złożony obraz